

[Holst.]

astronomis fremtidige forskningsmuligheder, men vil også betyde et bidrag til udbygningen af den europæiske videnskabelige forskning, hvor man i fællesskab løser forskningsopgaver, som det enkelte land vanskeligt kan magte. Jeg skal derfor på mit partis vegne anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling og foreslår udvalgsarbejdet fremmet.

Per Federspiel: Jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om, at vi vil se med velvilje på dette lovforslag. Den videnskabelige værdi af observationer fra den sydlige halvkugle er jo fremhævet i motiverne til lovforslaget. Men der er et punkt, som jeg gerne vil have klaret; det vedrører den ejendommelige formulering af lovtæksten, idet der står: „Undervisningsministeren bemyndiges til efter Danmarks tiltræden af konventionen af 5. oktober 1962“. . . . Vi har jo imidlertid ikke tiltrådt konventionen, så det, der i og for sig foreslås, er vel en bemyndigelse til først at tiltræde konventionen og derefter at afholde de fornødne udgifter. Det er muligt, at den forsigtige formulering skyldes, at det er en meget eksklusiv klub, det drejer sig om. Reglerne kræver, at de deltagende lande enstemmigt skal opfordre andre til at tiltræde, og det synes at fremgå, at man har forudsat, at Danmark ville tiltræde denne konvention. Vi har været indbudt som observatør til de indledende drøftelser og forberedelser, men det fremgår ikke af den dokumentation, der er fremlagt her, at vi er direkte i gang med proceduren ved tiltrædelse af konventionen, som jo må være en forudsætning for det videre arbejde.

Vi kan tiltræde, at vi fra dansk side deltager såvel i anlægsudgifterne som i de løbende driftsudgifter. Det er sikkert rigtigt, at der er visse enkeltheder, som vi bør se lidt nærmere på i et udvalg; bl. a. nævnes det jo, at det område i Chile, hvor observatoriet skal ligge, er særdeles velegnet, idet de amerikanske universiteter anlægger et observatorium i samme område. Men her må man stille sig selv det spørgsmål: bliver der ikke en hel del overlapning imellem disse to institutioner, og hvordan kan det rent praktisk ordnes?

Det er som sagt en eksklusiv klub, det

drejer sig om, og det vil være nyttigt at få at vide, hvorfor f. eks. et land som Storbritannien, der er langt fremme i astronomisk forskning, ikke er deltager; det har måske sin helt naturlige forklaring; men netop på et område som rumforskningen øves der jo en så stor videnskabelig indsats og er der så store kapitaler involveret, at det vil være rigtigt at finde den mest praktiske form for samarbejde mellem de forskellige instanser. Men alt det kan vi se nærmere på i et udvalg.

Jeg kan som sagt give tilsagn om, at vi vil medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Knud Bro: Den astronomiske forskning har i Danmark traditionelt stået på et meget højt stade. Lige fra Tycho Brahes dage og op til i dag har vi i Danmark haft verdensberømte forskere på dette område, som har kastet glans og hæder over vort land. Den astronomiske forskning har ikke alene betydning for den astronomiske forskning, hvis jeg må sige det sådan, men også for en række andre videnskabsgrene. Jeg behøver blot at nævne ting som atomfysikken og rumforskningen for at illustrere, hvor store perspektiver der er i den forskning, der foregår her.

Som et udslag af et praktisk europæisk samarbejde har man dannet en forskningsorganisation — siden 1962 har den været i arbejde — hvor en række europæiske lande er gået sammen for at løse nogle af de opgaver, som trænger sig på. Det lovforslag, vi her behandler, tager sigte på at drive astronomisk forskning på den sydlige stjernehimmel, hvilket må anses for at være overordentlig nyttigt og vigtigt, idet en række af de observationsmuligheder, som man ønsker at have, kun kan fås på den sydlige halvkugle.

Vi kan tiltræde lovforslaget og vil støtte det.

Morten Lange: Jeg skal undlade at begynde med Tycho Brahe og vil efter at have udtrykt almindelig velvilje på linje med andre af ordførerne fremsætte et par bemærkninger om nogle problemer i forbindelse med lovforslaget, som jeg mener vi inden ret længe bliver nødt til at se i et lidt større perspektiv.